

PO SPALIO VĒLIAVA

LKP ROKIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO
DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

1952 m. gruodžio mėn. 21 d., sekmadienis * Kaina 15 kp.

EINA NUO 1950 M.

Nr. 104 (223)

SVARBŪS GYVULININKYSTĖS DARBUOTOJŲ UŽDAVINIAI

„Užtikrinti Lietuvos Tarybų Socialistinėje Respublikoje... tolesnį aukštą produktyvios gyvulininkystės, ypač pieninių gyvulių ir kiaulių ūkio vystymą“, — sakoma partijos XIX suvažiavimo direktyvose.

Vadovaudamiesi XIX partijos suvažiavimo direktyvomis, daugelis mūsų rajono gyvulininkystės darbuotojų ryžtingai kovoja už visuomeninės gyvulininkystės vystymą, gyvulių produktyvumo kėlimą. Per šiuos metus rajono kolūkiuose gyvulių skaičius žymiai padidėjo. Naujai įrengtos ir atremontuotos 9 karvidės, 9 kiaulidės ir 6 paukštėdės. „Vyturio“, Marytės Melnikaitės vardo, „Silo“, „Setekšnos“ ir Karolio Požėlos vardo kolūkiuose pilnai įvykdytas valstybinis gyvulininkystės vystymo planas pagal visas gyvulių rūšis. 60 rajono gyvulininkystės fermų vedėjų, tiek pat melžėjų ir 41 šerikas baigė pasitobulinimo kursą. Gerinant gyvulių priežiūrą ir keltant jų produktyvumą kolūkiuose iškilo eilė pirmųjų. Taip, pvz., „Silo“ kolūkio paukščių prižiūrėtoja Diržienė išaugino beveik visus 400 iš IP stoties gautus viena-dienius viščiukus. To paties kolūkio veršininke Kvedaraitė visus 40 jau priskirtus veršelius išaugino gerame kūno stovyje, pasiekusi dieninių jų priaugimą po 700 gramų. „Vyturio“ kolūkio melžėjos Kirlytė ir Kandroskaitė metinį pieno primelžimo planą įvykdė per 10 mėnesių.

Tačiau rajono gyvulininkystės darbuotojai būtų pasiekę žymiai didesnių laimėjimų, jei rajono žemės ūkio skyriaus, zoovetapilinkų darbuotojai, kolūkių valdybos būtų kreipę rimtesnę dėmesį į gyvulininkystės kadrų sukomplektavimą, būtų suteikę daugiau praktiškos paramos gyvulininkystės fermų darbuotojams.

„Svyturio“, „Atžalyno“, „Aušros“ kolūkiuose prileidžiamas gyvulių bergždumas, bloga prieauglio priežiūra, menkas produktyvumas. Tai paaiškinama tuo, kad rajono centro zootechnikai, veterinarijos darbuotojai, o taip pat ir prie šių kolūkių pritvirtinti zoovetspecialistai Katinauskas, Kuprys ir Kirstukas retai

buvoja fermose, nenurodo gyvulininkystės darbuotojams gyvulių šerimo ir priežiūros taisyklių, nereikalauja iš kolūkių valdybų daugiau reiklumo gyvulininkystės vystymo atžvilgiu. Mūsų rajone dar nepakankamas dėmesys kreipiamas į veislinių reproduktorių išsigijimą. Štai, „Tikruoju keliu“, „Duokiškio“, „Tarybų Lietuvos“ kolūkių valdybos, ir ypač jų pirmininkai, gyvena senomis, atsilikusiomis nuotakomis, vengdami išigyti aukštos produkcijos veislinių gyvulių.

Tokie fermų vedėjai, kaip „Jaunosios Gvardijos“ kolūkio — Vizbaras, „Atžalyno“ — Kandroska, „Ateities“ — Eigminas neužtikrina tinkamo patalpų paruošimo gyvulių žiemojimui, prileidžia pašarų grobstymą, nesudaro reikiamų sąlygų šerikų darbui, neužpajamuoja gaunamos produkcijos. Tuo tarpu kolūkių valdybos, vietos zoovetspecialistai iki šiol taikstosi su minėtų fermų vedėjų apsileidimu.

Rajono kolūkių gyvulininkystės fermų darbuotojų svarbiausi uždaviniai — neuilstamai siekti gyvulių produktyvumo didėjimo, taikyti savo darbe pirmųjų patyrimą, vadovautis priešakinės tarybinės zootechnikos reikalavimais ir pilnutinai įvykdyti XIX partijos suvažiavimo iškeltus uždavinius.

Partinių, tarybinių organizacijų pareiga — organizuoti socialistinį lenktyniavimą gyvulininkystės fermų vedėjų, eilinių darbuotojų ir zoovetspecialistų tarpe dėl tinkamos gyvulių priežiūros, teisingo pašarų naudojimo, fermų plėtimo ir gyvulių veislės gerinimo. Kolūkių valdybos turi sudaryti geriausias sąlygas fermų darbuotojų darbui, o taip pat negailestingai kovoti su apsileidimo, išžiūžio ir nuasmeninimo reiškiniais.

Zootechnikai, veterinarai, vetsanitarai ir kiti gyvulininkystės specialistai privalo iš pagrindų pagerinti savo darbą, keltant gyvulių sveikatingumą, gerinant veislingumą ir kovojant prieš jų bergždumą.

TSKP XIX suvažiavimo nutarimuose išskirti uždaviniai gyvulininkystės srityje turi būti įvykdyti!

LIETUVOS TSR AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS PREZIDIUMO IŠAKAS

DĖL LIETUVOS TSR SRIČIŲ, RAJONŲ, MIESTŲ, APYLINKIŲ IR GYVENVIEČIŲ
DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBŲ RINKIMŲ

Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas nutaria:

Paskirti rinkimus į Lietuvos TSR sri-

čių, miestų, apylinkių ir gyvenviečių Darbo žmonių deputatų tarybas sekmadienį, 1953 m. vasario 22 d.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas
J. PALECKIS

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Sekretorius
S. NAUJALIS

Vilnius, 1952 m. gruodžio 19 d.

ŽEMĖS ŪKIO PIRMŪNŲ TRIBŪNA

Duotąjį žodį ištesėjome

Rašo Marytės Melnikaitės vardo kolūkio melžėjos Palmyra ir Anelė Minkevičiūtės

Didelis politinis ir darbo aktyvumas, kuriuos sukėlė mūsų kolūkyje partijos XIX suvažiavimo delegatų kalbos ir istoriniai nutarimai, įkvepia mus dalintis laimėjimais, pasiektais vykdant partijos ir vyriausybės iškeltus uždavinius, papasakoti apie savo darbo patyrimą.

Po 2—3 metus dirbdamos kolūkyje karvių melžėjomis, mes daug ko išmokome, kasmet pasiekiami vis geresnių darbo rezultatų. Mes norime papasakoti, kaip vykdėme vieną svarbiausių mums iškeltų uždavinių — uždavinį visiškai išvengti karvių bergždumo, išauginti sveiką prieauglį, gauti nuo visų mūsų prižiūrimų gyvulių.

Mes prižiūrime 30 melžiamų karvių. Dar metų pradžioje išpareigojome iš kiekvienos karvės gauti ir sveiką išauginti po vieną veršelių, visiškai išvengti karvių bergždumo. Savo žodį ištesėjome su kaupu. 28 karvės šiemet atvedė po vieną veršelių, o dvi veršėivosi po du kartus — vasario ir gruodžio mėnesiais. Tokiu būdu iš 30 mūsų prižiūrimų karvių per metus gavome ir sveikus išauginome 32 veršelius. 27 karvės dabar jau sukergtos.

Mūsų laimėjimo nereikia aiškinti kokiomis ypatingomis sąlygomis. Tokias pat sąlygas turi dauguma kolūkių. Gerus rezultatus pasiekėme teisingai šerdamos ir prižiūrdamos gyvulus, griežtai prisilaikydamos Juodupės zoovetapilinkės darbuotojų drg. Skvarnavičiaus nurodymų. Kai kurias svarbesnes mūsų naudojamas priemones čia ir pateikiame.

Yra melžėjų, kurios daro didelę klaidą, pasibėgusias karves melždamos iki pat veršėivosi. Tuo atveju karvės labai nusilpsta, jose išsivysto maži, silpni veršėliai, kurie vėliau dažnai suserga, blogai auga. Be to, tokios karvės po apsiveršėivosimo duoda mažai pieno. Mes sukergtas karves užtraukiame maždaug 60—65 dienas prieš veršėivimąsi. Užtraukimą pradėdame nuo to, kad nebeduodame pieningumą žadinančių sultingų ir koncentruotų pašarų, palaipsniui mažiname melžimų skaičių per dieną. Užtraukiamą karvę girdome taip pat tik du kartus per dieną.

Bet taip darome tik iki karvė galutinai užtruksta. Blogai daro tie gyvulių augintojai, kurie ir po užtrukimo karves blogiau šeria, remdamiesi tuo, kad jos pieno neduoda ir gali tenkintis menku šerimu. Bet iš tikrųjų laikotarpis nuo užtrukimo iki apsiveršėivosimo yra svarbiausias norint gauti sveiką, tvirtą veršelių ir padidinti karvių pieningumą. Karvei užtrukus, mes jai kasdien didiname ir geriname pašaro davinį, kol pasiekiami pilną stambiųjų pašarų normą ir tris ketvirtadalius koncentruotų pašarų davinio. Vėliau padidiname sultingųjų ir koncentruotų pašarų kiekį. Tokiu būdu užtrukimo laikotarpiu vienai karvei kasdien duodame vidutiniškai 9—10 kg stambiųjų pašarų, 8—8,5 kg siloso, 2—2,7 kg pašarinių runkelių ir 2 kg sėlenų ar išspaudų. Į pašarą pridėdame truputį druskos ir kreidos.

Savaite prieš veršėivimą-

si sultingųjų ir koncentruotų pašarų davimą nutraukiame. Tuo metu organizuojame budėjimą per ištisą parą, pačios asmeniškai dalyvaujame veršėivimosi metu.

Karvei apsiveršėivus, po dviejų valandų duodame nepilną kibirą drungno vandens. Pirmą kartą pamelžusios, pašerame geru šieniu. Šieną, pridėdant šiek tiek sėlenų, šerame 2—5 dienas. Tik po to palaipsniui pradėdame duoti sultinguosius ir koncentruotus pašarus. Praėjus po apsiveršėivosimo 12—15 dienų, duodame jau pilną pašarų normą. Gerai prižiūrint ir šeriant, po 30—38 dienų karves vėl sukerginame.

Veršelio prie karvės mes nelaikome. Pradžioje jį pagirdome krekenomis. Girdome nedideliais kiekiais, bet dažnai, silpnesnius net iki 6 kartų per dieną. Antrą dieną po gimimo veršelių pasveriname ir pagal svorį nustatome pieno duoklę. Dešimtą dieną vidutinio svorio veršelis gauna iki 9 kg pieno dienai. Tuo laiku po truputį pradėdame veršelius pratinti esti šieną, trintus runkelius, miltus. Aštuonioliką dieną pradėdame atmiešti gryną pieną liesu. 20 dienų amžiaus veršelius pagal aktus perduodame veršelių prižiūrėtojui.

Vykdydamos savo išpareigojimus dėl tolesnio gyvulių skaičiaus padidinimo vietinio prieauglio sąskaita, dėl karvių produktyvumo pakėlimo, mes pasižadame ir toliau pavyzdžingai prižiūrėti mums priskirtus gyvulus, išauginti sveiką visą gimusį prieauglį, kovoti su gyvulių bergždumu.

Vystoma kiaulininkystė

Liudo Giros vardo kolūkyje šiemet įrengtos dvi erdvios kiaulidės. Jose dabar laikoma 80 kiaulių. Žymiai daugiau dėmesio kreipiama kiaulių priežiūros pagerinimui, geriau sutvarkytas pašarų paruošimas. Iki šiol pašarų kokybė daug nukentėdavo dėl netinkamo paruošimo. Šis trūkumas buvo pašalintas įrengus prie tvartų specialias virtuves.

Gerai prižiūri priskirtas kiaules kiaulininkė drg. Stakenienė. Ji griežtai laikosi nustatytos dienotvarkės, šeria kiaules pagal nustatytą šerimo racioną.

A. Mezginas



KAZACHIJOS TSR. Alma-Atos rajono Mišturino vardo kolūkio stambiųjų raguočių fermoje priskaitoma 560 karvių „alatauskaja“ veislės. Fermoje įgyvendinta daug darbo reikalaujančių procesų kompleksinė mechanizacija. Nuotraukoje: melžėja N. Šumskich paruošia elektrinius melžimo aparatus karvių melžimui. F. Sobolovo (TASS) nuotrauka.

PARTIJOS GYVENIMAS

Pakelti idėjinį - politinį užsiėmimų lygį partinio švietimo tinkle

Viena iš pagrindinių politinio auklėjimo priemonių — dirbančiųjų mokymasis partinio švietimo tinkle. Musų rajone šiais metais savo idėjinį-politinį lygį partinio švietimo tinkle kelia virš 700 komunistų, komjaunuolių ir nepartinio aktyvo.

Ypatingą reikšmę politiniam dirbančiųjų lygiui kelti turi kruopštus propagandistų ruošimasis užsiėmimams, dėstomos medžiagos surišimas su einamuoju momentu.

Ellė propagaadistų, suprasdami didelę politinio švietimo reikšmę, kruopščiai ruošiasi užsiėmimams, praveda juos aukštu idėjinio-politiniu lygiu. Gerai vadovauja „Atžalyno“ kolūkio politrateliui propagandistas drg. Suvalzdienė. Propagandistas suprantamai išdėsto medžiagą, suriša ją su einamojo momento įvykiais, draugo Stalino veikalu „Ekonominės socializmo TSR Sąjungoje problemos“, plačiai naudoja pavaizdumo priemones. Klausytojai gerai įsisavina dėstomą medžiagą, kruopščiai daro konspektus.

Aukštu idėjinio-politiniu lygiu praveda užsiėmimus „Naujuoju keliu“ kolūkio politmokykloje propagandistas drg. Macijauskas. Gerai dirbančių propagandistų yra ir daugiau.

Tačiau pasiekti laimėjimai partinio švietimo tinkle dar pilnai neatitinka partijos XIX suvažiavimo reikalavimų. Ellėje politmokyklų ir ratelių užsiėmimų lygis yra žemas, neišgyvendintas

* * *
V. JASIULIS
LKP Rokiškio rajono
komiteto propagandos-
agitacijos skyriaus
vedėjas
* * *

formalizmas, dėstant medžiagą nesinaudojama pagalbine literatūra.

Formaliai praveda užsiėmimus „Šetekšnos“ kolūkio J. V. Stalino biografijai nagrinėti ratelyje propagandistas drg. Arūnienė. Propagandistas klausytojams nepateikia giliai teorinės medžiagos, neišklaia būdingesnių genialiojo socializmo epochos vado draugo Stalino revoliucinės veiklos bruožų, nesuriša su einamuoju momentu.

Silpnai praveda užsiėmimus taip pat „Ateities“ kolūkio politmokyklos propagandistas drg. Krajauskas ir dar keletas kitų.

Tokla padėtis susidarė todėl, kad kai kurie propagandistai reikiamai neįvertina partinio švietimo reikšmės, silpnai kelia savo politinį lygį, nestudijuoja marksizmo-leninizmo klasikų veikalų, į jiems patikėtą darbą žūri formaliai. Labai dažnai pasitaiko užsiėmimų praleidimas vien tik dėl propagandisto kaltės. Kuo galima teisinti „Socializmo keliu“ politmokyklos darbą, kurios propagandistu dirba Žiobiškio septynmetės mokyklos direktorius komunistas drg. Mickys? Nors drg. Mickys yra pilnai pajėgus pravedinėti užsiėmimus aukš-

tu idėjinio-politiniu lygiu, tačiau visai sužlugdė politmokyklos darbą ir iki šiol pravedė vos vieną užsiėmimą. Drg. Mickys visai nekelia savo politinio lygio.

Formalaus kai kurių propagandistų užsiėmimų pravedimo rezultate mažas klausytojų lankomumas. Salų žemės ūkio technikumė propagandistas drg. Ignatavičius praveda užsiėmimus tik su 3—4 žmonėmis. Šaltai į politinio lygio kėlimą žūri ir atskiri komunistai. „Švyturio“ kolūkio pirminkas komunistas drg. Kanopa, „Pergalės“ kolūkio pirminkas drg. Baravykovas dar nepradėjo lankyti vakarinės partinės mokyklos. Nereguliariai lanko užsiėmimus komunistai drg. drg. Korniejenko, Poliakovas ir kt.

Į partinį švietimą neatkreipė reikiamo dėmesio ir pirminės partinės organizacijos, kurios silpnai kontroliuoja komunistų mokymąsi, susirinkimuose nesvarsto klausimų, susijusių su marksizmo-leninizmo propaganda.

Politmokyklų ir ratelių darbą reikalinga pagerinti. Butina pakelti idėjinį-teorinį užsiėmimų lygį, pabaigti su prisiskaitėliškumu ir formalizmu propagandiniame darbe, dėstomąją medžiagą sieti su konkrečiais komunistinės statybos uždaviniais.

Partinių organizacijų pareiga — ryžtingai šalinti visus trūkumus, kontroliuoti mokymąsi, sustiprinti marksizmo-leninizmo propagandą.

Pasiekti aukštą gyvulių produktyvumą

(Iš gyvulininkystės darbuotojų pasitarimo)

Gruodžio 17 d. įvyko rajono kolūkių fermų vedėjų, gyvulininkystės specialistų pasitarimas tikslu pagerinti visuomeninių gyvulių priežiūrą ir tuo pakelti jų produktyvumą žiemojimo sąlygomis. Šiuo klausimu pranešimą padarė rajono žemės ūkio skyriaus vyr. zootechnikas drg. Petronaitis. Pranešėjas nušvietė musų rajono gyvulininkų atsiėktus laimėjimus, susidariusius trūkumus vystant visuomeninę produktyviają gyvulininkystę ir priemones, kurių neatidėliojant reikia imtis, siekiant iš pagrindų pagerinti darbą fermose.

Po pranešimo išsivystė diskusijos, kuriose viso dalyvavo 17 pasitarimo dalyvių. Rajono žemės ūkio skyriaus darbuotoja drg. Čepulytė kritikavo „Duokiškio“ kolūkio valdybą už nesirūpinimą pašarų apskaita, jų taupiu naudojimu. Šiame kolūkyje dar tebėra neužpajamuota apie 90 tonų siloso, už stambųjų pašarų apsaugą niekas neneša atsakomybės. „Vyturio“ kolūkio gyvulininkystės fermų vedėjas — ekskursijos po Tarybų Sąjungą dalyvis papasakojo savo kelionės išpuodžius, apie priešakinių kolūkių gyvulininkystės pirmūnų darbo metodus, kuriuos dabartiniu metu jis pats pritaiko savo darbe. Juodupės ir Žiobiškio zoovetapylinkių punktų vedė-

jai drg. drg. Šeinauskas ir Daukas reikalavo iš rajono žemės ūkio skyriaus vyr. zootechniko drg. Petronaitis daugiau rūpestingumo ir paramos praktiniame jų darbe. Drg. Petronaitis, vietoj to, kad lankytųsi kolūkiuose ir praktiškai padėtų gyvulininkystės fermų darbuotojams, apsiriboja daugiausia kabinetiniu darbu, registruojant faktus. „Bolševiko“ kolūkio kiaučių fermos vedėja drg. Jankuvienė nurodė, kad yra būtina gyvulininkystės darbuotojams mokytis zootechnikos, kelti savo politinį-idėjinį lygį, o to kaip tik nėra musų rajono kolūkiuose. „Tiesos“ kolūkio gyvulininkystės fermų vedėja drg. Berezinaite pareiškė, kad kolūkių valdybos privalo sudaryti gyvulininkystės darbuotojams tinkamas darbo sąlygas. To kaip tik nėra „Tiesos“ kolūkyje. Kolūkio valdyba nesirūpina įsigyti pašarų paruošimui šuntintuvų, smulkinimo priemonių ir t.t.

Diskusijose dar dalyvavo „Tikruoju keliu“ kolūkio stambųjų raguočių fermos vedėjas drg. Deksnys, „Stalino keliu“ kolūkio veterinaras drg. Narbutas, Kamajū zoovetapylinkės zootechnikas drg. Mikšys ir kiti.

Pasitarimo dalyviai priėmė išsamų nutarimą.

J. Balčius

DIDYSIS STALINO VEIKALAS APIE EKONOMINES SOCIALIZMO PROBLEMAS

(Tešiny iš „Po Spalio vėl.“ Nr. 103 (222))

* * *
G. KOZLOVAS
Ekonominų mokslų
kandidatas
* * *

Naujas įžymus indėlis į mokslinio komunizmo teoriją yra draugo Stalino pagrįstieji programiniai teiginiai dėl pagrindinių preliminarinių sąlygų ruošiant perėjimą į komunizmą. Siekiant parengti tikrą perėjimą į komunizmą, moko draugas Stalinas, reikia įgyvendinti mažiausiai tris pagrindines preliminarines sąlygas.

Reikia, pirmiausia, tvirtai užtikrinti nenutrūkstamą visos visuomenės gamybos augimą, visų pirma augant gamybos priemonių gamybai, be ko negalima vykdyti išplėstinės produkcijos.

Butina, antra, laipsniškais perėjimais, vykdomais su nauda kolūkiams ir, vadinas, visai visuomenei, pakelti kolūkinę nuosavybę iki bendraliaudinės nuosavybės lygio, o prekybinę cirkuliaciją taip pat laipsniškais perėjimais pakeisti produktų mainų sistema.

Butina, trečia, pasiekti tokį kultūrinį visuomenės augimą, kuris užtikrintų visiems visuomenės nariams

visapusišką jų fizinių ir protinių gabumų išvystymą. Butina, kad visuomenės nariai galėtų įsigyti mokslą, pakankamą tam, kad jie galėtų tapti aktyviais visuomenės vystymosi veikėjais, kad jie galėtų laisvai pasirinkti profesiją, o nebūtų prikaustyti prie vienos kurios nors profesijos visam gyvenimui, ryšium su esamu darbo pasidalijimu.

Tik įvykdžius visas šias preliminarines sąlygas, kartu paėmus, nurodo draugas Stalinas, bus įvykdytas pagrindinis perėjimas iš vienos ekonomikos, iš socializmo ekonomikos — į kita, aukščiausią ekonomiką, į komunizmo ekonomiką.

Draugas Stalinas primygtinai įspėja prieš lengvabūdišką užbėgimą į priekį ir perėjimą į aukščiausią ekonomikos formas, anksčiau nesukurus reikalingų prielaidų tokiam perėjimui.

Savo veikale „Ekonominės socializmo TSR Sąjungoje problemos“ draugas Stalinas giliai marksistiškai išanalizavo svarbiausias šiuolaikinio imperializmo problemas.

Svarbiausias antrojo pasaulinio karo ekonominis rezultatas, nurodo draugas Stalinas, yra vieningos visapimančios pasaulinės rinkos suirimas ir, vadinas, tolesnis pasaulinės kapitalistinės sistemos bendrosios krizės pagilėjimas.

Antrojo pasaulinio karo rezultate nuo kapitalistinės sistemos atkrito Kinija ir liaudies demokratinės šalys Europoje, sudariusios drauge su Tarybų Sąjunga vieningą ir galingą socialistinę stovyklą, stovinčią prieš kapitalizmą stovyklą. Liaudies demokratijos stovyklos šalys susiglaudė, organizavo ekonominį bendradarbiavimą, bei savitarpio pagalbą, sukūrė savo pasaulinę rinką, stovinčią prieš pasaulinę kapitalistinę rinką.

Štai reiškia, kad tuo metu, kai pasaulinė kapitalistinė ūkio sistema, pergyvenanti vis gilėjančią bendrąją kapitalizmo krizę, tapo

žymiai silpnesne ir nepastovesne, demokratijos ir socializmo stovyklos šalių ekonomika žengia nepaliaunamo ir spartaus kilimo linija, kilimo, kurį lydi nenukryptas darbo žmonių materialinės gerovės augimas.

Analizuodamas šiuolaikinio kapitalizmo padėtį, draugas Stalinas nurodo, kad prieštaravimų kapitalistinėje stovykloje pagilėjimas dar labiau aštrina kovą tarp imperialistinių grobuonių. O iš to seka, kad karų tarp kapitalistinių šalių neišvengiamumas tebegalioja.

Svarstydamas klausimą dėl karų neišvengiamumo esant kapitalizmui, draugas Stalinas giliai apibūdina šiuolaikinį judėjimą už taiką. Šiuolaikinio judėjimo už taiką tikslas yra sukelti liaudies mases į kovą už taikos išsaugojimą, už kelio užkirtimą naujam pasauliniam karui. Tačiau šiuolaikinis judėjimas už taiką negali aplamai panaikinti karo neišvengiamumą tarp kapitalistinių šalių, nes imperializmas vis dėl to tebe- lieka. Kad būtų pašalintas karų neišvengiamumas, reikia sunaikinti imperializmą.

Genialaus J. V. Stalino veikalo „Ekonominės socializmo TSR Sąjungoje prob-

lemos“ įkvepiančios idėjos sudarė pagrindą naujam penkmečio planui TSRS išvystyti, kurio įvykdymas bus stambus žingsnis pirmyn išsivystymo iš socializmo į komunizmą keliu. Tarybų Sąjungos Komunistų partijos XIX suvažiavimas nutarė perdėbant partijos programą vadovautis pagrindiniais šio klasiško stalininio veikalo teiginiais, veikalo, kuris yra galingas idėjinis partijos ir Tarybinės liaudies ginklas kovoje už pilnutinę komunizmo pergalę.

Draugo J. V. Stalino veikalo „Ekonominės socializmo TSR Sąjungoje problemos“ yra aukščiausias marksistinės-lenininės teorijos išsivystymo etapas. Jis padarys milžinišką įtaką priešakinio tarybinio mokslo vystymuisi, padės mūsų kadrams geriau pažinti visuomenės ekonominio vystymosi dėsnius, įkvėps milijonus tarybinių žmonių naujiems darbo žygiams komunizmo triumfo vardan.

Didysis draugo Stalino kurinys duoda užsienio komunistų ir darbininkų partijoms galingą idėjinį ginklą kovoje už taiką, demokratiją ir socializmą.

Sudaryti sąlygas neakivaizdininkams mokytis

Partijos XIX suvažiavimo direktyvos dėl penktojo penkmečio plano TSRŠ išvystyti 1951—1955 m. m. numato tolimesnį galingą liaudies kultūros ir švietimo pakilimą bei suklestėjimą. Penkmečio plane didelis dėmesys skiriamas ne tik jaunimo, bet ir suaugusiųjų bendrojo ir specialaus mokymosi reikalui.

Partijos ir vyriausybės rūpesčiu mūsų respublikoje auga ne tik bendrojo lavinimo bei specialiųjų mokyklų tinklas, bet taip pat plečiama ir neakivaizdinio mokymo sistema. Rokiškio mieste jau ketvirtį metų veikia respublikinės neakivaizdinio mokymo partinių ir tarybinių darbuotojų vidurinės mokyklos filialas. Šios suaugusių neakivaizdinės mokyklos populiarumas kasmet didėja. Jeigu pereinamais metais Rokiškio neakivaizdinėje vidurinėje mokykloje te veikė tik V-VII klasės, tai šiais mokslo metais atidaryta VIII ir IX klasės. Klausytojų skaičius, palyginus su pereinamais mokslo metais, padidėjo beveik 4 kartus.

Rokiškio neakivaizdinės vidurinės mokyklos mokytojai — konsultantai savo nuoširdžiu darbu pereinamais metais pasiekė gerų rezultatų. Iš tokių pažymėtini mokytojai Želvienė, Povilaitienė, Staikunaitė ir kiti.

Ši mokykla turi visas sąlygas ir toliau plėsti klausytojų priėmimą. Tačiau tenka pažymėti, kad čia susiduriama su eile kliūčių bei trukdymų iš kai kurių vietos įstaigų bei įmonių vadovų pusės.

Eilė miesto įstaigų vadovų suprato kadru švietimo būtinumą, savo tarnautojus, neturinčius reikalingo bendrojo išsilavinimo, nukreipė į neakivaizdinę mokyklą klausy-

tojais ir sudaro jiems sąlygas konsultacijų lankomumui užtikrinti. Iš tokių įstaigų pažymėtinos Rokiškio milicijos skyrius, ryšių kontora ir kitos. Tačiau rajono pramkombinato vadovai ir partinė organizacija dar reikiamai neįvertina savo kadru švietimo svarbos. Pramkombinato profsajunginė organizacija visai nesvarstė darbininkų bei tarnautojų mokymosi reikalų, paliko juos savieigai. Todėl nestebėtina, kad eilei pramkombinato darbininkų, kurie pereinamais mokslo metais pradėjo lankyti mokyklą, nebuvo užtikrintos sąlygos toliau mokytis. Mokyti savo darbuotojams trukdo ir kitų organizacijų vadovai. Pavyzdžiui, statybosremonto kontoros stalius Vincionas, „Perгалės“ artelės darbininkas Merkys turėjo išstoti iš mokyklos, nebaigę V klasės.

Pasitaiko, kad įstaigų vadovai nuolat siuntinėja komandiruotėn konsultacinio punkto lankytojus, trukdydami jiems mokytis. Iškomandiruoti neakivaizdininką galima tik išimtiniais atvejais ir neturint kuo pakeisti.

Visų įmonių bei įstaigų vadovų, partinių, komjaunimo ir profsajunginių organizacijų pareiga sudaryti kuo palankiausias sąlygas savo darbuotojams įstoti į konsultacinį punktą ir tęsti mokslą neakivaizdinio būdu. Partijos ir vyriausybės keliama uždaviniai partinių bei tarybinių darbuotojų bendrojo lavinimo kėlimo srityje turi būti įvykdyti.

J. PLADIS

Neakivaizdinio mokymo vid. mokyklos Rokiškio konsultacinio punkto vedėjas



! pagalba kultūros darbui

Lietuvos TSR Knygų rūmai, rengdami 1940—1941 metų laikotarpio tarybinės lietuviškos knygos metraščių, šiame bibliografiniame darbe susiduria su dideliais sunkumais, nes neįmanoma visas to laikotarpio knygas surasti bibliotekose, kadangi hitleriniai fašistai karo metu daug tarybinių knygų sunaikino. Bedirbantiems šį darbą dar nepilnutinai aišku, ar jiems jau žinomos knygos sudaro visą tų metų knygos produkciją, ar yra dar visai nežinomų to laikotarpio knygų.

Todėl Lietuvos TSR Knygų rūmai prašo visus piliečius, kurių privačiose bibliotekose atsirastų 1940—

1941 metais išleistų knygų ar brošiūrų, sudaryti jų sąrašus (pažymėti autorių, antraštę, leidyklą, spaustuovę, metus, tiražą, puslapių skaičių, kainą) ir pasiųsti šiuo adresu: Lietuvos TSR Knygų rūmai, Vilnius, Rašytojų g. vė Nr. 6.

Kiekvienas, kuris suteiks žinių apie kurį nors Knygų rūmams nežinomą 1940—1941 metų leidinį, prisidės prie pilnesnės lietuviškos tarybinės knygos bibliografijos sudarymo, o tuo pačiu patarnaus ir mūsų respublikos tarybinei kultūrai.

B. ULPIS

Lietuvos TSR Knygų rūmų direktorius

Literatų būrelyje nevystoma kritika

Kamųjų vidurinės mokyklos literatų būrelis negausus, bet jame yra nemaža gabių, mėgstančių kūrybinį darbą mokinių. Tokie yra būrelio nariai A. Matiukas, A. Skelrys, A. Urbonas ir kiti.

Tačiau būrelio pirmininkas drg. Zelenkauskaitė ir jo vadovas mokytoja Cinauskienė mažai rūpinasi jaunaisiais literatais. Retkarčiais pravedami susirinkimai neįdomūs, juose nesvarstomi jaunųjų autorių kūriniai, netgi vengiama atviros, pamokančios kritikos. Neatsitiktiniai todėl literatų būrelis yra neveikliausias mokykloje.

Mokyklos vadovybė turi užtikrinti geresnį vadovavimą literatams.

B. Branaitis

Nė vieno kolūkiečio be laikraščio!

Spaudos platinimą 1953 metams pradėjau dar lapkričio mėnesį. Pasakodama kolūkiečiams, kas rašoma laikraščiuose, dažnai rengdama garsinius laikraščių skaitymus, sudomindavau kolūkiečius spauda. Daugelis jau po pirmo pašnekėsio užsisakė laikraštį, o su kai kuriais ir padirbėti teko. Pas tokius dažniau užeidavau, paaškindavau spaudos reikšmę. Pati paskaitydavau įdomesnę straipsnį. Po keleto tokių pokalbių, žiūrėk, ir pats paprašo užprenumeruoti jam laikraštį. Daug padeda man aiškinant spaudos reikšmę kolūkiečiams kolūkio aktyvas, klubas-skaitykla.

Mūsų kolūkyje yra daugiau kaip šimtas kolūkiečių kiemų. 10 prenumeratų 1953 metams surinkau dar lapkričio mėnesį. Iki gruodžio 17 dienos surinkau „Tiesos“ — 26, „Valstiečių laikraščio“ — 24, „Po Spalio vėliava“ — 32 egzempliorius, nemaža prenumeratų laikraščiams „Sovietskaja Litva“, „Komjaunimo tiesa“ ir įvairiems žurnalams. Visų trumpiausia prenumerata

yra 3 mėnesiams. Turint galvoje tai, kad nemaža prenumeratų surinko klubas-skaitykla vedėjas drg. Musenovas ir mokytoja drg. Kanopaitė, jau dabar mūsų kolūkyje nėra tokio kolūkiečio kiemo, į kurį 1953 metais nepareis laikraštis.

Labai svarbu, kad spaudos platintojas neapsiribotų vien prenumeratos rinkimu. Aš rūpinuosi, kad prenumeratoriai laiku ir reguliariai gautų užsakytus laikraščius. Korespondenciją iš Juodupės ryšių kontoros į kolūkį atvežu kasdien ir tuoj pat ją išdalinu kolūkiečiams. Tuo irgi prisidedu prie prenumeratorių skaičiaus gausinimo.

Per likusį laiką iki platinimo pabaigos aš pasiryžusi surinkti dešimtis prenumeratų papildomai. Drg. drg. Bortnikovas, Seležinskienė ir eilė kitų kolūkiečių užsiskakė sekantiems metams po 2—3 laikraščius. Aš sieksiu, kad tokių kolūkiečių būtų dauguma.

A. STALIONIENĖ
„Žvaigždės“ kolūkio laiškanėšys

Suaktyvinti spaudos platinimo darbą

„Ideologinis darbas yra pirmą kartą partijos pareiga“, — nurodė drg. Malenkovas savo ataskaitiniame pranešime partijos XIX suvažiavimui. Didelį vaidmenį ideologinio darbo srityje vaidina tarybinė spauda.

Dabartiniu metu, vykstant spaudos platinimui, eilė rajono įmonių, įstaigų, ryšių agentūrų ir kitų spaudos platintojų pasiekė neblogų rezultatų. Juodupės ryšių skyriaus darbuotojai laiku organizavo spaudos platinimą, davė platintojams konkrečius nurodymus, nuolatos juos kontroliavo. Juodupėje spaudos platinimo planas įvykdytas 102 procentais. Neblogų rezultatų taip pat atsiekė Rokiškio I vidurinė, Panemunėlio septynmetė mokykla ir kt.

Tačiau eilė ryšių agentūrų, klubų-skaityklų ir kolūkių žlugdo jiems skirtus planus. Imkime Panemunėlio ryšių skyrių (viršininkas drg. Skrivelis). Čia spaudos platinimo planas įvykdytas vos 35 procentais. Nežiūrint to, kad spaudos platinimo terminas baigiasi, drg. Skrivelis tuo visiškai nesirūpina. Užklaustas, kodėl tokia padėtis, jis atsako: „Aš visus raginu ir kontroliuoju“. Tačiau faktinai jis nežino, kokia padėtis yra apylinkės kolūkiuose ir pačioje agentūroje.

Panaši padėtis yra ir Žio-

biškio, Onušio, Rokiškio gelež. stoties ir Salų ryšių agentūrose. Čia spaudos platinimo planai vos įpusėti vykdyti. Šie išskirti faktai rodo, kad partinės ir komjaunimo organizacijos šiam svarbiam uždaviniui įvykdyti neskiria reikiamo dėmesio. Tą patvirtina dar ir tai, kad, pvz., „Socializmo kelio“, „Ragelių“, „Aušros“ ir kitų kolūkių partinių organizacijų sekretoriai, partorgai ir komjaunimo organizacijų sekretoriai nežino tikros padėties platinant spaudą, nevadovauja kolūkių valdyboms, laiškanėšiams ir kitiems spaudos platintojams.

Taip pat reikiamo dėmesio šiam darbui neskiria rajono kultūros-švietimo darbo skyrius. „Duokiškio“, „Jaunosios Gvardijos“, „Atžalyno“, „Naujuoju kelio“ ir kitų kolūkių klubų-skaityklų vedėjai visai neplatina laikraščių.

Reikia atsiminti, kad spaudos platinimo 1953 m. I-ajam ketvirčiui liko tik kelios dienos. Todėl visų partinių ir tarybinių organizacijų ir ypatingai rajono ryšių skyrių vadovų uždavinys — sukaupti visas jėgas besąlyginiam spaudos platinimo planų įvykdymui.

G. Artunovas

ROKIŠKIO RAJONO DŽDT VYKDOMOJO
KOMITETO

SPRENDIMAS Nr. 655

Rokiškis,

1952. XI. 21.

**Dėl tvarkos greitosios medicinos
pagalbos stočiai iškviešti**

Siekiant, kad būtų pagerintas Rokiškio rajono gyventojų aptarnavimo greičia medicinos pagalba organizavimas, rajono DŽDT vykdo komitetas nusprendė:

1. Nustatyti, kad greitoji medicinos pagalba būtų iškviečiama:

a) įvykus nelaimingam atsitikimui, kurio atveju reikalinga skubi medicinos pagalba, pvz., esant sunkiam sužeidimui kelionėje ar darbo metu, įvykus smarkiam nudegimui arba kritimui iš didelio aukščio ir kt.;

b) pasitaikius staigiam susirgimui, gresiančiam žmogaus gyvybei, kaip, pvz., esant staigiam sąmonės netekimui, aštriai pasireiškiamam širdies ir kvėpavimo organų sutrikimui, smarkiam kraujavimui ir pan.

2. Greitosios pagalbos stotis privalo:

a) nuvežti ligonius į gydymo įstaigas tik gydytojui ar kitam medicinos darbuotojui nustačius skubaus gydymo būtinumą;

b) nuvežti gimdyves į gimdymo skyrius.

3. Greitoji pagalba neiškviečiama šiais atvejais: esant lengvam susirgimui, kada ligonį nebūtina skubiai pristatyti į ligoninę, pasigėrimo atvejais (jei ligoniui negresia mirties pavojus). Taip pat greitoji pagalba neiškviečiama vien tik mirties paliudijimo ir akto surašymo tikslu.

4. Greitoji pagalba suteikiama nemokamai ir betkuriuo paros laiku.

5. Rokiškio greitosios medicinos pagalbos stotis aptarnauja miesto ir rajono ribose gyvenančius gyventojus. Iš kaimų greitoji pagalba iškviečiama apylinkės ambulatorijos gydytojas ar kitas medicinos darbuotojas, o ypatingais atvejais — ir kiti asmenys.

6. Greitosios medicinos

pagalbos stotis sistematingai negydo ligonių ir neturi teisės išduoti ligonių lapelius, daryti medicinos išvadas teismo reikalui, taip pat neturi teisės išduoti bet kokius pažymėjimus ligoniui ar jo giminėms.

7. Greitoji pagalba iškviečiama telefonu, asmeniškai ir kitais būdais. Į visus greitosios pagalbos stoties būdinčiojo klausimus asmuo, iškviečias greitoji pagalba, turi duoti išsamius ir tikslius atsakymus, o taip pat sutikti atvykstančią greitosios pagalbos automašiną prie privažiavimo vartų arba kelyje.

8. Ligonį gali palydėti vienas asmuo iš jo giminų ar artimųjų, greitosios pagalbos stoties darbuotojui leidus.

9. Greitosios pagalbos automašina turi turėti skiriamuosius ženklus (žibintus su raudonu kryžiumi ant stogo) ir užrašą „Greitoji medicinos pagalba“ ant karošerijos.

10. Greitosios medicinos pagalbos automašinos turi teisę pravažiuoti be eilės.

11. Asmenys, iškviesdami greitoji medicinos pagalba, tyčia melagingai pranešdami apie nelaimingą atsitikimą arba sąmoningai iškreipia atsitikimo pobūdį ir reikšmę, perspėjami arba baudžiami iki 100 rb bauda.

12. Šio sprendimo vykdymo kontrolė pavedama greitosios medicinos pagalbos stočiai ir milicijos skyriui.

13. Sprendimas įsigalioja po 15 dienų nuo jo paskelbimo spaudoje dienos ir galioja Rokiškio rajono teritorijoje dvejus metus laiko.

J. BALČIONAS
Rokiškio rajono DŽDT
vykd. komiteto
pirmininkas

K. KUNDELIS
rajono vykd. k-to
sekretorius

Džullundure (Indija) įvyko trečiasis Indijos taikos šalininkų suvažiavimas. Jame dalyvavo apie 350 delegatų ir daugiau kaip 5000 svečių. Baigiamajame posėdyje dalyvavo virš 15 tūkstančių žmonių.

Nuotraukoje: taikos šalininkų demonstracijos, suruoštos suvažiavimo garbei, kolonos Džullunduro mieste.

N. Pastuchovo (TASS) nuotrauka.



Tarptautinė APŽVALGA

Bulgarų tautos vienybė ir sutelktumas

Gruodžio 14 d. Bulgarijoje įvykę rinkimai į apygardų, okolijų (apskričių), miestų, rajonų ir kaimų Darbo žmonių deputatų liaudies tarybas pasižymėjo puikia Komunistų partijos vadovaujamo Tėvynės fronto pergale. Sutinkamai su oficialiu pranešimu rinkimuose dalyvavo nuo 98,3 ligi 99,16 proc. visų rinkėjų. Už Tėvynės fronto kandidatus balsavo nuo 98,06 ligi 99,63 proc. dalyvavusių rinkimuose. Liaudies tarybų deputatais išrinkta apie 60 tūkstančių geriausių liaudies Bulgarijos žmonių, kurių tarpe 18,95 proc. moterų. Visi deputatai yra Tėvynės fronto kandidatai.

Rinkimai į vietines liaudies tarybas sutapo su įvykiu bulgarų tautos gyvenime. Pirmą laiką, per 4 metus įvykdytas 1-sis liaudies akio penkmečio planas. Jo išdavoje atsilikusi agrarinė Bulgarija pavirto priešakinę agrarinę — industrinę šalimi. Jau 1951 m. pramonės produkcijos gamyba viršijo prieškarinį lygį

4,6 karto. Mašinų gamyba, palyginti su 1939 m., padidėjo daugiau kaip 90 kartų, rūdos gamyba — daugiau kaip 43 kartus. Bulgarijos vyriausybė jau patvirtino antrojo penkmečio pirmųjų metų planą, numatantį tolesnį žymų visų liaudies ūkio šakų augimą. Žymūs laimėjimai yra pasiekti vystant žemės ūkį, kur daugiau kaip 50 procentų valstiečių yra susivieniję į darbo kooperatyvinius žemdirbystės ūkius, t. y. stoji į socialistinį kelią.

Kalbėdamas rinkėjams, Bulgarijos liaudies vadas Vylko Červenkovas sakė: „Mes esame teisingame kelyje. Mūsų politika yra taikos ir socializmo statybos politika. Ji remiasi Tarybų Sąjungos parama bei pagalba ir yra vienintelė teisinga politika. Tik ji, ši politika, gali likviduoti amžiną mūsų tėvynės atsilikimą ir padaryti ją klestinčia ir stipria“.

Rinkimai į vietines Darbo žmonių liaudies tarybas parodė, kad visa Bulgarijos liaudis remia šią politiką ir yra kupina pasiryžimo įvykdyti socializmo statybą, ir ateityje tvirtinti nesugriaunamą draugystę su didžiąja tarybine liaudimi, tvirtai ginti taikos reikalą visame pasaulyje.

Pongano tragedija

Talkingi žmonės visame pasaulyje su pasipiktinimu sužinojo apie naujas siaubingas amerikinių grobikų piktadarybes Korėjoje. Gruodžio 14 d. amerikiniai galvažudžiai organizavo susidorojimą karo belaisvių stovykloje Pongano saloje, nušovė 82 ir sužeidė 120 karo belaisvių — korėjiečių ir kinų. Kaip praneša Amerikos agentūra Asošieited Pres, stovyklos komendanto būdelio mundieriuje papulkininkio Milerio įsakymu 300 kareivių per 55 minutes „su kulkosvaidžių — šautuvų,

karabinių ir durtuvų pagalba“ susidorojo su karo belaisviais tik už tai, kad jie... dainavo patriotines dainas.

Kaip yra žinoma, neseniai SNO Generalinėje Asamblėjoje priimta Indijos (iš tikrųjų — Amerikos) rezoliucija Korėjos klausimu šturkščiai prieštaraujant tarptautinei teisei rekomenduoja „neprievartinės“ karo belaisvių repatriacijos (t. y. gražinimas tėvynėn) principą kaip sąlygą paliauboms Korėjoje. Susidorojimas Pongane su beginkliais karo belaisviais, kurie nori grįžti į tėvynę ir kuriuos amerikiečiai mėgina priversti kariuoti prieš savo tautą, rodo — kas iš tikrųjų yra „neprievartinė repatriacija“. Jeigu dar yra reikalingi įrodymai, kad JAV nenori nutraukti karo Korėjoje, o, priešingai, siekia jį išplėsti, tai toks naikinantis įrodymas yra baisingas susidorojimas su karo belaisviais Pongane.

Ryšium su tuo aiškėja, kiek savalaikis ir būtinas buvo tarybinis pasiūlymas SNO Generalinės Asamblėjos sesijoje nedelsiant ir pilnutinai nutraukti ugnį Korėjoje remiantis jau pasiektu susitarimu ir perduoti karo belaisvių pilno repatriavimo klausimą išspręsti komisijai Korėjos klausimui taikiai sureguliuoti.

Kruvina Pongano tragedija, lygiai kaip amerikinių agresorių žvėriškumai Kočžedo saloje, ryškiai parodo tikrus amerikinės politikos tikslus tiems, kas dar yra apsvaigintas amerikinės propagandos. Kruvina Pongano tragedija ragina geros valios žmones sustiprinti kovą už taiką, už nedelsiamą amerikinių imperialistinių plėšikų karo prieš korėjiečių tautą nutraukimą.

S. Ivanovas

REDAKTORIUS A. STAŠYS

Laiškų iš mokyklų apžvalga

Daug laiškų redakcija gauna iš rajono mokyklų. Skaitytojai aprašo įvairių ir šviesių tarybinės mokyklos gyvenimą: komjaunimo ir pionierių veiklą, mokyklinius būrelius, sportą ir kt.

Skaitytojas S. Mielinis savo laiške pasakoja apie Žiobiškio septynmetės mokyklos pionierių veiklą. Tarybinės liaudies vado draugo Stalino gimimo dienos išvakarėse į jaunųjų leniniečių gretas stoji 20 pažangiausių mokinių. Komjaunuoliams vadovaujant, įdomiai praeina sueigos. Pionieriai skaito ir nagrinėja geriausias tarybines knygas, ruošia vai-

dinimus, būriuose vedami dienoraščiai.

Kamajų suaugusių septynmetės mokyklos moksleivio Petrulio laiške atsispindi gilus dėkingumas partijai ir vyriausybei už didelį rūpinimąsi suaugusių švietimu. Toliau jis rašo, kad mokykloje įdomias paskaitas politinėmis temomis dažnai skaito mokytojos Pučinskaitė ir Pavareškinaitė. Gerai veikia literatūrą ir geografų būreliai.

V. Aukštiniš ir K. Zoluba rašo apie Rokiškio vidurinės mokyklos gamtininkus. Būrelio nariai, mokytojos Puzinkevičiūtės vadovaujami,

stato V. Audronašos pjesę „Kaip grįžta jaunystė“, su kuria numatyta aplankyti Karolio Poželos vardo ir „Pergalės“ kolūkius. Gamtininkai patys gaminasi pavaiždumo priemonės, ruošia preparatus.

Gerai veikia Onušio septynmetės mokyklos DOSAAF pirminė organizacija, kuriai vadovauja mokytojas Braželis. Dažnai pravedami įdomūs susirinkimai. Neseniai įvyko šaudymo varžybos, kuriose pirmas vietas laimėjo mokiniai Gaidamavičius, Narbutis ir Vašteris. Apie tai rašo skaitytojas V. Vasaris.